

Vergaderjaar 2020–2021

21 501-34

Raad voor Onderwijs, Jeugd, Cultuur en Sport

Nr. 347

**BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN VOLKSGEZONDHEID,
WELZIJN EN SPORT**

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 10 november 2020

Hierbij bied ik u de geannoteerde agenda van de Informele VC EU Jeugdministers aan, als onderdeel van de Informele EU Onderwijs-, Jeugd-, Cultuur- en Sportraad (OJCS-Raad). De Informele Jeugdraad zal op 30 november a.s. via een Videoconferentie plaatsvinden, onder het Duits voorzitterschap van de Raad van de Europese Unie.

In de bijlage worden de onderwerpen nader toegelicht en treft u per onderwerp het doel van de Raadsbehandeling, de inhoud van het onderwerp, de inzet van Nederland en een indicatie van het krachtenveld aan.

Nederland zal tijdens de Raad worden vertegenwoordigd door directie jeugd.

De Staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport,
P. Blokhuis

GEANNOTEEERDE AGENDA INFORMELE VC EU Jeugdministers – ONDERDEEL OJCS-RAAD

Jeugd – Maandag 30 november

Voor de Jeugdraad staan de volgende onderwerpen geagendeerd:

- Raadsconclusies: Jongerenparticipatie en Democratie
- Raadsresolutie: Europese Jongerenwerk Agenda
- Beleidsdebat: Jongerenmobiliteit en COVID-19

Raadsconclusies: Jongerenparticipatie en Democratie

Doel en Inhoud Raadsbehandeling

Doel van de raadsbehandeling is het vaststellen van de Raadsconclusies over het vergroten van het bewustzijn van jongeren over en hun betrokkenheid bij de democratie. De Raadsconclusies benadrukken dat de Europese samenwerking is gebaseerd op diversiteit, begrip en open dialoog. Het aanmoedigen van democratische betrokkenheid van jongeren houdt in dat jongeren worden gestimuleerd om autonoom, kritisch en genuanceerd te denken en om actieve burgers te zijn. In de Raadsconclusies worden lidstaten onder meer uitgenodigd om deelname van jongeren aan het democratische leven (in Europa) aan te moedigen. Gesteld wordt dat het hiervoor belangrijk is initiatieven op te zetten die begrip en waardering van jongeren voor democratie vergroten, onder meer door dit een plek te geven in onderwijs of via jongerenorganisaties en jongerenwerk. De Raadsconclusies vragen hiervoor ook de al bestaande EU-jongerenprogramma's Erasmus+ en het Europees Solidariteitskorps, en bijvoorbeeld het actieplan voor digitaal onderwijs of het Eurodesk netwerk in te zetten.

Achtergrond

De bevordering van een inclusieve participerende democratie is één van de beginselen van de EU-Jeugd Strategie (2019–2027). Deze strategie heeft tot doel de betrokkenheid van jongeren in Europa bij het vormgeven van de samenleving en de politiek te ondersteunen. Met dit in gedachten wordt rekening gehouden met de mening van jongeren via bijvoorbeeld de EU Jeugd dialoog en de 11 EU Jeugd doelen. Hierbij zijn de jeugd doelen 1 «EU verbinden met jongeren» en 9 «Ruimte en participatie voor iedereen» in het bijzonder relevant voor de democratische betrokkenheid van jongeren. De Raadsconclusies zijn niet bindend en de aanbevelingen in de tekst kunnen vooral gezien worden als uitnodigingen aan lidstaten, de Europese Commissie, jongerenorganisaties en jongerenwerk.

Inzet Nederland

Nederland vindt jongerenparticipatie en het feit dat jongeren in staat worden gesteld op zinvolle wijze deel te nemen aan beslissingen over zaken die hen aangaan van belang.

Nederland (commissie-Remkes) vindt het belangrijk dat de democratische betrokkenheid van jongeren wordt vergroot. Er wordt – in co-creatie met jongeren – gewerkt aan verschillende duurzame vormen van jongereninspraak. Op basis van de inbreng van jongeren en jongerenorganisaties is vastgesteld dat het de voorkeur heeft als er meerdere vormen van jongereninspraak komen – in plaats van één centrale, landelijke vorm – zoals een jongerenparlement. Verschillende duurzame vormen van jongereninspraak worden dit najaar verder uitgedacht en daarna concreet omgezet in pilots die begin 2021 starten. Een van de vormen waar goede ervaringen mee wordt opgedaan is de inspraak van jongeren binnen de

vormgeving van de maatschappelijke diensttijd (MDT), waarbij jongerenparticipatie nadrukkelijk een uitgangspunt is geweest. Zo is er het MDT-Jongerenpanel dat beleid en bestuur adviseert, jongeren mobiliseert en verbindt binnen het MDT-netwerk en een ambassadeursrol op zich neemt.

Nederland pleit ervoor dat de Raadsconclusies rekening houden met diversiteit in bevoegdheden binnen lidstaten en het subsidiariteits- en proportionaliteitsbeginsel.

Indicatie krachtenveld Raad

Alle lidstaten erkennen het belang van aandacht voor het bewustzijn van jongeren over en hun betrokkenheid bij de democratie en kunnen zich vinden in dit voorstel voor de Raadsconclusies.

Raadsresolutie: Europese Jongerenwerk Agenda

Doel en Inhoud Raadsbehandeling

Doel van de raadsbehandeling is het vaststellen van de Raadsresolutie over de Europese jongerenwerk agenda. De Raadsresolutie benadrukt – met in achtneming van de nationale verschillen en omstandigheden, specifieke behoeften en bevoegdheden – het belang van de Europese afstemming middels een Europese jongerenwerk agenda. Dit ter ondersteuning van een goed functionerend jongerenwerk. In de Raadsresolutie worden lidstaten en de Europese Commissie onder andere uitgenodigd bijdragen te leveren aan de derde Europese jongerenwerk conventie; het verankeren van de jongerenwerk agenda in de EU-jeugdstrategie; mogelijkheden te verkennen tot (financiële) ondersteuning via de al bestaande jongerenprogramma's Erasmus+ en het Europees Solidariteitskorps; en in te zetten op het (verder) ontwikkelen van een digitaal platform.

Achtergrond

Zowel de EU-Jeugdstrategie (2019–2027) als de strategie voor de jeugdsector 2030 van de Raad van Europa, roepen op tot de ontwikkeling van een Europese jongerenwerk agenda.

De Europese jongerenwerk agenda kan gezien worden als een strategisch kader voor het versterken en ontwikkelen van kwaliteit, innovatie en erkenning van jongerenwerk. De agenda kenmerkt zich door gecoördineerde samenwerking en kennis- verspreiding. Het proces van de uitvoering van deze agenda («Bonn-proces») zal worden vormgegeven door de praktijkgemeenschap van het jongerenwerk. Dit betekent dat dit ook samen met jongeren en jongerenwerkers tot stand zal komen en worden geïmplementeerd.

De Raadsresolutie is niet bindend en de aanbevelingen in de tekst kunnen vooral gezien worden als uitnodigingen aan lidstaten, de Europese Commissie en het jongerenwerk.

Inzet Nederland

Nederland is voor het delen van goede praktijken en informatie. Ook staan we positief tegenover de suggesties voor het versterken van de synergie en het verder ontwikkelen van het jongerenwerk middels een Europese jongerenwerk agenda. Het is voor Nederland belangrijk dat het jongerenwerk van goede kwaliteit is. Begin december zal ook worden deelgenomen aan de genoemde 3^e Europese jongerenwerk conventie. Nederland heeft er succesvol op aangedrongen dat de resolutie rekening houdt met het grote verschil in jongerenwerk in de lidstaten. Ook is

gehoor gegeven aan de wens om jongeren en jongerenwerkers nauw bij de Europese jongerenwerk agenda te betrekken. Het jongerenwerk is in Nederland een lokale bevoegdheid. Nederland kan instemmen met de voorgestelde Raadsresolutie, mede omdat deze adviserend van aard is en de subsidiariteit en proportionaliteit in acht neemt.

Indicatie krachtenveld Raad

Alle lidstaten delen het belang van de ontwikkeling van een Europese jongerenwerk agenda en kunnen zich dus vinden in het voorstel van de Raadsresolutie.

Beleidsdebat: Jongerenmobiliteit en COVID-19

Doel en Inhoud Beleidsdebat

Met het beleidsdebat wil het Duits Voorzitterschap de lidstaten aanmoedigen na te denken over de mobiliteit van jongeren. Een belangrijke vraag hierbij is hoe jongerenuitwisselingen en grensoverschrijdende vrijwilligersactiviteiten tijdens en na de COVID-19 pandemie plaats kunnen vinden.

Het voorzitterschap stelt dat internationale jongerenuitwisselingen en transnationale jongerenmobiliteit een essentieel onderdeel zijn van het jeugdbeleid in de Europese Unie. Deze vorm van mobiliteit over de landsgrenzen heen biedt jongeren kansen om nieuwe ervaringen op te doen, hun talenten en persoonlijkheden te ontwikkelen en kennis te maken met intercultureel leren en de Europese identiteit.

Het debat zal worden gevoerd aan de hand van twee discussievragen:

1. *Wat zijn in uw land de belangrijkste uitdagingen waarmee jongeren en jongerenorganisaties, die Europese en internationale jongerenuitwisselingen en grensoverschrijdende vrijwilligersactiviteiten aanbieden, worden geconfronteerd tijdens de COVID-19-pandemie en daarna?*
2. *Hoe kunnen de Europese Unie en de jeugdprogramma's van de EU het streven ondersteunen om Europese en internationale jongerenuitwisselingen en grensoverschrijdende vrijwilligersactiviteiten nieuw leven in te blazen?*

Achtergrond

Jongeren staan in deze tijd voor meerdere uitdagingen. Hieronder valt ook de onmogelijkheid om fysiek deel te nemen aan internationale uitwisselingen of grensoverschrijdende vrijwilligersactiviteiten. Deze activiteiten vinden in de EU meestal plaats via EU-programma's zoals Erasmus+ en het Europees Solidariteitskorps. De COVID-19-pandemie heeft ook deze sector op niet te voorziene wijze getroffen. In het voorjaar werden de meeste activiteiten abrupt onderbroken of geannuleerd. De lidstaten – via de nationale agentschappen Erasmus+ en het Europees Solidariteitskorps – en de Europese Commissie hebben maatregelen genomen om de continuïteit van het werk en/of voortbestaan van deelnemende organisaties te waarborgen.

Het continu bijsturen van deze maatregelen in samenwerking met de stakeholders die actief zijn bij de uitvoering van de programma's blijft een belangrijke taak.

Inzet Nederland

In het debat zal Nederland aangeven het positief te vinden dat jongeren door grensoverschrijdende jongerenuitwisselingen en vrijwilligersactivi-

teiten nieuwe ervaringen opdoen en hun talenten ontwikkelen. Deze uitwisselingen vinden meestal plaats via populaire EU-programma's zoals Erasmus+ en het Europees Solidariteitskorps. Op dit moment zijn echter de fysieke reismogelijkheden voor jongeren – zoals voor alle inwoners van Nederland en de EU – ingeperkt. Het belang van de volksgezondheid staat voorop.

Nederland zal, met het oog op de toekomst, het belang benadrukken om de mogelijkheden van hybride vormen – een combinatie van deels virtueel en deels fysieke landgrensoverschrijdende ontmoetingen en ervaringen – verder te ontwikkelen. In Nederland verkent en ontwikkelt het nationaal agentschap Erasmus+ en Europees Solidariteitskorps deze vorm van uitwisselingen. Hiervoor moet onder meer goed gekeken worden naar welke projecten zich lenen voor een hybride (of virtuele) vorm van voortzetting van de activiteiten. En het is belangrijk dat alle jongeren in de gelegenheid worden gesteld – zowel qua ontwikkeling als materiaal – deel te nemen. Via het nationaal agentschap vinden verschillende (online) trainingen plaats om virtueel jongerenwerk of digitale jongerenparticipatie te stimuleren.

Nederland zal ook uiteenzetten dat binnen de lidstaten ook ervaringen kunnen worden gestimuleerd die bijdragen aan de ontwikkeling. Dat wordt ook in Nederland aangetoond door de vele mooie initiatieven die bijvoorbeeld plaatsvinden in het kader van de Maatschappelijke Diensttijd. Jongeren sluiten zich bijvoorbeeld aan bij lokale initiatieven zoals online sportactiviteiten, telefoonmaatjes, helpen mensen in hun buurt, winkelen voor ouderen (boodschappen of medicijnen) en bellen eenzame of oudere mensen.

Samen met de landelijke coördinerende vrijwilligersorganisatie «NOV» zetten organisaties een landelijke campagne op om jongeren te stimuleren zich in COVID-19 tijd in te zetten voor anderen in Nederland. Zij geven ook informatie over de initiatieven die door jongeren zijn gestart. En om te voorkomen dat alle – lokale – initiatieven te veel versnipperen verzamelt de rijksoverheid deze informatie zoveel mogelijk op een website en een specifieke mobiele applicatie.

Tot slot, zal Nederland toelichten dat de nationale activiteiten rondom jongerenparticipatie vanuit Erasmus+ en de solidariteitsprojecten van het Europees Solidariteitskorps in Nederland veelal doorgaan. Eveneens zijn er diverse grensoverschrijdende uitwisselingsprojecten en bijeenkomsten digitaal mogelijk gemaakt.